Repertoriul jurisprudenței

HOTĂRÂREA CURȚII (Camera a doua)

26 octombrie 2017*

„Trimitere preliminară – Transport – Permis de conducere – Directiva 2006/126/CE – Articolul 2 alineatul (1) – Recunoaștere reciprocă a permiselor de conducere – Noțiunea «permis de conducere» – Certificat care atestă promovarea examenului de obținere a permisului de conducere (CEPC) și care îl autorizează pe titularul său să conducă pe teritoriul statului membru care l-a eliberat înainte de înmânarea permisului de conducere definitiv – Situație în care titularul CEPC conduce un vehicul într-un alt stat membru – Obligația de a recunoaște CEPC – Sancțiuni impuse titularului CEPC pentru conducerea unui vehicul în afara teritoriului statului membru care a eliberat CEPC menționat – Proporționalitate”

În cauza C-195/16,

având ca obiect o cerere de decizie preliminară formulată în temeiul articolului 267 TFUE de Amtsgericht Kehl (Tribunalul Districtual din Kehl, Germania), prin decizia din 24 martie 2016, primită de Curte la 7 aprilie 2016, în procedura penală împotriva

I,

cu participarea:

Staatsanwaltschaft Offenburg,

CURTEA (Camera a doua),

compusă din M. Ilešič, președinte de cameră, domnul A. Rosas (raportor), doamnele C. Toader și A. Prechal și domnul E. Jarašiūnas, judecători,

avocat general: domnul M. Bobek,

grefier: domnul A. Calot Escobar,

având în vedere procedura scrisă,

luând în considerare observațiile prezentate:

– pentru guvernul neerlandez, de B. Koopman și de M. K. Bulterman, în calitate de agenți;

– pentru guvernul polonez, de B. Majczyna, în calitate de agent;

– pentru Comisia Europeană, de G. Braun și de N. Yerrell, în calitate de agenți,

după ascultarea concluziilor avocatului general în ședința din 16 mai 2017,

* Limba de procedură: germana.

pronunță prezenta

Hotărâre

1 Cererea de decizie preliminară privește interpretarea articolelor 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE, precum și a articolului 2 din Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere (JO 2006, L 403, p. 18, rectificare în JO 2009, L 19, p. 67, Ediție specială, 07/vol. 17, p. 216).

2 Această cerere a fost formulată în cursul unei proceduri penale inițiate împotriva lui I, cu domiciliul în Franța, pentru conducerea unui autovehicul pe teritoriul german în absența unui drept de a conduce.

Cadrul juridic

Dreptul Uniunii

3 Potrivit considerentelor (2)-(4), (6) și (8) ale Directivei 2006/126:

„(2) Normele privind permisele de conducere sunt elemente esențiale ale politicii comune în domeniul transporturilor, contribuie la îmbunătățirea siguranței rutiere și facilitează libera circulație a persoanelor care își stabilesc reședința într-un stat membru, altul decât statul care a eliberat permisul. Ținând seama de importanța mijloacelor de transport individuale, posesia unui permis de conducere recunoscut în mod corespunzător de un stat membru gazdă favorizează libera circulație și libertatea de stabilire a persoanelor. […]

(3) Posibilitatea stabilirii unor dispoziții naționale cu privire la perioada de valabilitate prevăzută de Directiva 91/439/CEE [a Consiliului din 29 iulie 1991 privind permisele de conducere (JO 1991, L 237, p. 1, Ediție specială, 07/vol. 2, p. 62)] duce la coexistența unor norme diferite în diverse state membre și la circulația a peste 110 modele diferite de permise de conducere valabile în statele membre. Aceasta creează probleme de transparență pentru cetățeni, forțele polițienești și administrațiile care răspund de gestionarea permiselor de conducere și are ca rezultat falsificarea documentelor care datează uneori de câteva decenii.

(4) Pentru a evita ca modelul unic de permis de conducere european să se adauge la cele 110 modele aflate deja în circulație, statele membre ar trebui să ia toate măsurile necesare pentru a elibera acest model unic tuturor deținătorilor de permise.

[…]

(6) Permisele de conducere sunt recunoscute reciproc. […]

[…]

(8) Din motive de siguranță rutieră, ar trebui stabilite cerințe minime pentru eliberarea unui permis de conducere. […]”

4 Articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2006/126 prevede:

„În conformitate cu dispozițiile prezentei directive, statele membre introduc un permis de conducere național, bazat pe modelul comunitar din anexa I. Semnul distinctiv al statului membru care eliberează permisul figurează pe emblema de la pagina 1 a modelului comunitar de permis de conducere.”

5 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din această directivă, „[p]ermisele de conducere eliberate de statele membre sunt recunoscute reciproc”.

6 Articolul 3 din directiva menționată prevede:

„(1) Statele membre iau toate măsurile necesare pentru a evita orice risc de falsificare a permiselor de conducere, inclusiv pentru modelele de permis de conducere eliberate înainte de intrarea în vigoare a prezentei directive. Statele membre informează Comisia în această privință.

(2) Materialul utilizat pentru permisul de conducere, descris în anexa I, este protejat împotriva falsificării prin aplicarea unor specificații destinate să modifice elemente neesențiale ale prezentei directive, prin completarea acesteia, care urmează să fie stabilite de Comisie în conformitate cu procedura menționată la articolul 9 alineatul (2). Statele membre pot să introducă elemente de siguranță suplimentare.

(3) Statele membre se asigură că, până la 19 ianuarie 2033, toate permisele de conducere eliberate sau aflate în circulație vor îndeplini toate cerințele prezentei directive.”

7 Articolul 4 alineatul (1) din aceeași directivă are următorul cuprins:

„Permisul de conducere prevăzut la articolul 1 autorizează conducerea autovehiculelor din categoriile definite în continuare. Acesta poate fi eliberat începând de la vârsta minimă indicată pentru fiecare categorie. […]”

8 Articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2006/126 prevede:

„Permisele de conducere precizează condițiile în care conducătorul auto este autorizat să conducă.”

9 Articolul 7 alineatul (1) din această directivă prevede:

„Permisele de conducere se eliberează numai solicitanților care:

(a) au promovat un test de verificare a aptitudinilor și comportamentului și un test teoretic și îndeplinesc normele medicale, în conformitate cu dispozițiile anexelor II și III;

[…]

(e) au reședința obișnuită pe teritoriul statului membru care eliberează permisul sau pot dovedi că urmează studii pe teritoriul statului membru respectiv de cel puțin șase luni.”

10 Potrivit articolului 13 din directiva menționată:

„(1) Cu acordul Comisiei, statele membre stabilesc echivalări între drepturile dobândite înainte de punerea în aplicare a prezentei directive și categoriile definite la articolul 4.

După consultarea Comisiei, statele membre pot aduce legislației lor naționale ajustările necesare pentru punerea în aplicare a dispozițiilor articolului 11 alineatele (4), (5) și (6).

(2) Niciun drept de conducere acordat înainte de 19 ianuarie 2013 nu este retras sau restrâns în vreun fel prin dispozițiile prezentei directive.”

11 Articolul 16 alineatele (1) și (2) din Directiva 2006/126 prevede:

„(1) Statele membre adoptă și publică, până la 19 ianuarie 2011, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru a se conforma articolului 1 alineatul (1), articolului 3, articolului 4 alineatele (1), (2), (3) și (4) literele (b)-(k), articolului 6 alineatul (1), alineatul (2) literele (a), (c), (d) și (e), articolului 7 alineatul (1) literele (b), (c) și (d), alineatele (2), (3) și (5), articolului 8, articolului 10, articolului 13, articolului 14, articolului 15 și anexelor I punctul 2, II punctul 5.2 privind categoriile A1, A2 și A [și anexelor] IV, V și VI. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele acestor dispoziții.

(2) Statele membre aplică măsurile respective de la 19 ianuarie 2013."

Dreptul german

12 Din decizia de trimitere rezultă că, potrivit articolului 21 alineatul 1 punctul 1 din Strassenverkehrsgesetz (Legea privind circulația rutieră, denumită în continuare „StVG"), persoana care conduce un autovehicul fără a deține dreptul de a conduce necesar în acest scop săvârșește infracțiunea de conducere fără drept a unui autovehicul, pedepsită cu închisoarea de până la un an sau cu amendă. În plus, la aceste pedepse se pot adăuga interzicerea dreptului de a conduce până la trei luni, în temeiul articolului 44 din Strafgesetzbuch (Codul penal, denumit în continuare „StGB"), confiscarea autovehiculului utilizat în temeiul articolului 21 alineatul 3 din StVG, precum și stabilirea unui termen de blocaj pentru acordarea unui drept de a conduce în temeiul articolului 69 bis alineatul 1 a treia teză din StGB.

13 În cazul în care conducătorul auto nu este în posesia permisului de conducere ca dovadă a dreptului său de a conduce, acesta săvârșește o contravenție în conformitate cu articolul 75 punctul 4 din Fahrerlaubnis-Verordnung (Regulamentul privind dreptul de a conduce, denumit în continuare „FeV"), care se sancționează, în temeiul articolului 24 alineatul 2 din StVG, cu amendă de până la 2 000 de euro, dar care, în general, este de 10 euro în temeiul punctului 168 din anexa la articolul 1 alineatul 1 din Bussgeldkatalog-Verordnung (Regulamentul privind stabilirea cuantumului amenzilor).

14 Potrivit articolului 22 alineatul 4 din FeV, examinatorul eliberează în principiu candidatului la examenul pentru obținerea permisului de conducere un permis de conducere definitiv imediat după proba practică de conducere. În conformitate cu a șaptea teză a acestei dispoziții, în mod excepțional, atunci când permisul de conducere nu este încă disponibil, candidatul obține un certificat de promovare a examenului cu valabilitate limitată care, în Germania, dovedește dreptul de a conduce.

15 În anumite condiții, un drept de a conduce acordat de o autoritate străină poate, în conformitate cu articolul 28 și următoarele din FeV, să permită titularului său să conducă un autovehicul în Germania.

16 În temeiul articolului 29 alineatul 1 prima teză din FeV, titularii unui drept de conducere străin cu domiciliul în străinătate pot, în principiu, să conducă autovehicule în Germania, în limitele dreptului lor de a conduce. Potrivit articolului 29 alineatul 2 din FeV, acest drept de a conduce trebuie dovedit de permisul de conducere corespunzător.

17 În conformitate cu articolul 29 alineatul 3 punctul 1 din FeV, dreptul de conducere străin în sensul articolului 29 alineatul 1 din acesta nu este recunoscut printre altele atunci când titularul său se află numai în posesia unui certificat care atestă că deținătorul său învață să conducă sau a unui alt permis de conducere provizoriu.

Litigiul principal și întrebările preliminare

18 La 15 mai 2015, I, cu domiciliul în Franța, a fost oprit pe teritoriul comunei Kehl (Germania) în timp ce conducea un vehicul de categoria B pe un drum public. Persoana în cauză deținea o carte de identitate valabilă, precum și un certificat care atesta susținerea examenului pentru obținerea permisului de conducere (denumit în continuare „CEPC”), document provizoriu eliberat, în principiu, oricărui candidat care a promovat în Franța examenele teoretic și practic pentru obținerea permisului de conducere de categoria B, care, potrivit reglementării franceze, înlocuiește permisul de conducere pe teritoriul național în cazul solicitării sale de către forțele de ordine timp de patru luni de la data examenului practic. Este cert că, la data opririi sale, permisul de conducere definitiv nu îi fusese încă eliberat lui I de autoritățile franceze.

19 Întrucât a considerat că, din moment ce valabilitatea unui CEPC este limitată la teritoriul francez, I nu deținea, la momentul faptelor, un drept de conducere străin care i-ar fi permis să conducă un autovehicul în Germania în temeiul articolelor 28 și următoarele din FeV, Staatsanwaltschaft Offenburg (Ministerul Public din Offenburg, Germania) a sesizat Amtsgericht Kehl (Tribunalul Districtual din Kehl, Germania) cu o cerere având ca obiect obligarea lui I, printr-o ordonanță penală, la plata unei amenzi pentru săvârșirea infracțiunii de conducere în lipsa dreptului de a conduce în sensul articolului 21 din StVG.

20 Instanța de trimitere arată că trebuie să examineze, în cadrul procedurii principale, problema dacă sunt îndeplinite condițiile materiale ale infracțiunii de conducere în lipsa dreptului de a conduce sau dacă I dispunea de un drept de a conduce care îl autoriza să conducă un vehicul în Germania ori dacă alte motive înlătură caracterul pedepsibil din punct de vedere penal al faptelor în cauză. În plus, în cazul în care s-ar pronunța în sensul inexistenței unui caracter pedepsibil din punct de vedere penal al acestor fapte, instanța menționată ridică problema dacă aceste fapte trebuie urmărite drept contravenții.

21 În speță, instanța de trimitere arată că, potrivit dreptului francez, I ar avea, de la data la care i-a fost eliberat CEPC, dreptul de a conduce autovehicule de categoria B pe drumurile publice.

22 Această instanță indică faptul că, până la eliberarea permisului de conducere definitiv, care a avut loc la 9 iulie 2015, persoana interesată putea dovedi acest drept de a conduce, pe teritoriul francez, prezentând CEPC și un act de identitate.

23 Or, potrivit instanței de trimitere, eliberarea CEPC ar acorda dreptul de a conduce un autovehicul de categorie corespunzătoare fără ca acest drept să fie limitat la teritoriul francez. Astfel, în același mod ca dreptul german, dreptul francez ar face distincție între dreptul de conducere și documentul de legitimare, și anume permisul de conducere, deși același termen este folosit în ambele cazuri în limba franceză („permis de conduire”). Astfel, fapta care constă în conducerea unui vehicul fără a fi titularul unui permis de conducere ar constitui o infracțiune pedepsită cu o pedeapsă penală, în timp ce fapta care constă în conducerea unui vehicul fără a avea asupra sa permisul de conducere ar constitui o contravenție pedepsită cu o amendă administrativă.

24 Valabilitatea CEPC ca document de legitimare ar fi limitată, în conformitate cu legislația franceză, la patru luni. În principiu, candidatului i s-ar elibera permisul de conducere definitiv în acest termen. În schimb dacă candidatul nu primește permisul de conducere definitiv în acest termen, CEPC și-ar pierde funcția de document de legitimare, însă dreptul de a conduce nu s-ar stinge. Astfel, o persoană care nu ar fi depus în mod corespunzător, în termen, o cerere de eliberare a unui permis de conducere și al cărei CEPC și-ar pierde valabilitatea ca document de legitimare după patru luni, ar conduce, potrivit dreptului francez, nu fără a avea dreptul de a conduce, ci fără permisul de conducere. Această persoană ar putea fi astfel acuzată de săvârșirea unei contravenții, iar nu a unei infracțiuni.

25 După eliberarea unui CEPC, eliberarea unui permis de conducere pentru categoria B ar depinde numai de depunerea de către candidat a unei cereri în mod corespunzător. Permisul de conducere s-ar elibera ulterior aproape automat. Candidatul nu ar avea nicio influență asupra termenului de eliberare a permisului de conducere.

26 Potrivit instanței de trimitere, se pune problema dacă articolul 2 din Directiva 2006/126 trebuie interpretat în sensul că nu impune statelor membre recunoașterea dreptului de a conduce decât atunci când un permis de conducere definitiv a fost eliberat cu titlu de act de legitimare sau dacă obligația de recunoaștere se aplică dreptului de a conduce în sine, independent de eliberarea unui permis de conducere definitiv de către autoritatea competentă.

27 Instanța menționată consideră că această ambiguitate rezultă de asemenea din terminologia utilizată în versiunile în limbile germană și franceză ale Directivei 2006/126.

28 Pe de altă parte, potrivit instanței de trimitere, refuzul de a recunoaște dreptul de a conduce al lui I sau de a recunoaște CEPC ca document de legitimare și infracțiunea sancționată cu o pedeapsă penală sau fapta sancționată contravențional care decurge din aceasta pentru I par susceptibile să aducă atingere principiului general al nediscriminării în sensul articolului 18 TFUE și libertăților fundamentale consacrate la articolele 21, 45, 49 și 56 TFUE.

29 Astfel, pentru un candidat la obținerea permisului de conducere cu domiciliul în Franța ar fi imposibil, imediat după ce a reușit la proba practică de conducere, să desfășoare o activitate în Germania într-un loc în care nu poate să ajungă decât utilizând propriul vehicul. În schimb, un candidat la obținerea permisului de conducere domiciliat în Germania nu ar fi supus unei asemenea limitări. Astfel, chiar dacă acești candidați la obținerea permisului de conducere ar îndeplini amândoi condițiile de obținere a dreptului de a conduce armonizate de Directiva 2006/126, ei nu s-ar bucura de aceleași drepturi. Instanța de trimitere consideră, prin urmare, că pare să existe o discriminare bazată pe domiciliul într-un alt stat membru.

30 În aceste condiții, Amtsgericht Kehl (Tribunalul Districtual din Kehl) a hotărât să suspende judecarea cauzei și să adreseze Curții următoarele întrebări preliminare:

„1) Dreptul Uniunii Europene, în special articolul 2 din Directiva [2006/126] sau articolele 18, 21, 45, 49 și 56 [TFUE], trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări dintr-un stat membru care refuză recunoașterea dreptului de a conduce dobândit într-un alt stat membru, în special dacă acest drept a fost dobândit în conformitate cu prevederile Directivei 2006/126?

2) Dreptul [Uniunii], în special articolul 2 din Directiva 2006/126 sau articolele 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE, trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări dintr-un stat membru care refuză recunoașterea unui certificat eliberat de alt stat membru titularului dreptului de a conduce dobândit în acest din urmă stat membru în conformitate cu prevederile Directivei 2006/126, chiar dacă acest ultim stat membru a limitat valabilitatea în timp a acestui certificat și doar pentru propriul teritoriu național, iar, în plus, acest certificat nu îndeplinește cerințele privind modelul de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126?

3) În cazul unui răspuns negativ la prima întrebare: dreptul [Uniunii], în special articolul 2 din Directiva 2006/126 sau articolele 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE, trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări dintr-un stat membru care sancționează penal infracțiunea care constă în conducerea unui autovehicul fără dreptul de a conduce, deși conducătorul auto a dobândit acest drept într-un alt stat membru cu respectarea prevederilor Directivei 2006/126, însă fără a putea dovedi acest lucru cu ajutorul unui act de legitimare care să corespundă modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126?

4) În cazul unui răspuns negativ la a doua întrebare: dreptul [Uniunii], în special articolul 2 din Directiva 2006/126 sau articolele 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE, trebuie interpretat în sensul că se opune unei reglementări dintr-un stat membru – în care permisul de conducere se eliberează de regulă candidatului imediat după promovarea probei practice – care sancționează contravențional fapta de a conduce un autovehicul în condițiile în care conducătorul autovehiculului, care a dobândit într-un alt stat membru dreptul de a conduce în conformitate cu cerințele Directivei 2006/126, nu are asupra lui un permis de conducere definitiv pentru a-și putea dovedi dreptul de a conduce autovehicule, deoarece, din cauza particularităților procedurale privind eliberarea permisului de conducere definitiv în acest stat membru, asupra cărora conducătorul autovehiculului nu are nicio influență, nu i s-a eliberat încă un astfel de permis, dar are asupra sa un certificat oficial privind îndeplinirea condițiilor necesare pentru dreptul de a conduce?”

Cu privire la întrebările preliminare

Cu privire la prima și la a doua întrebare

31 Prin intermediul primei și al celei de a doua întrebări, care trebuie examinate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, precum și articolele 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun unei reglementări a unui stat membru în temeiul căreia acest stat membru poate refuza recunoașterea unui certificat eliberat într-un alt stat membru, care atestă existența dreptului de a conduce al titularului său, atunci când acest certificat nu îndeplinește cerințele pentru modelul de permis de conducere prevăzut de această directivă, chiar în ipoteza în care condițiile impuse de directiva menționată pentru eliberarea unui permis de conducere sunt îndeplinite de titularul certificatului respectiv.

32 În această privință, potrivit unei jurisprudențe constante a Curții, trebuie amintit că, în vederea interpretării unei dispoziții de drept al Uniunii, trebuie să se țină seama nu doar de termenii acesteia, ci și de contextul său și de obiectivele urmărite de reglementarea din care face parte această dispoziție (Hotărârea din 11 mai 2017, Krijgsman, C-302/16, EU:C:2017:359, punctul 24 și jurisprudența citată).

33 Potrivit articolului 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, „[p]ermisele de conducere eliberate de statele membre sunt recunoscute reciproc”.

34 Potrivit unei jurisprudențe consacrate a Curții, dispoziția menționată prevede recunoașterea reciprocă, fără nicio formalitate, a permiselor de conducere eliberate de statele membre (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 martie 2012, Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, punctul 40, Hotărârea din 26 aprilie 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punctele 43 și 44, precum și Hotărârea din 23 aprilie 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punctul 45).

35 Totuși, pentru a răspunde la prima și la a doua întrebare adresate de instanța de trimitere, trebuie să se stabilească dacă această obligație de recunoaștere reciprocă impusă statelor membre se referă numai la permisele de conducere ca documente care dovedesc existența dreptului de a conduce sau dacă se referă și la acest drept de conducere în sine, independent de existența unui astfel de permis de conducere.

36 În ceea ce privește, mai întâi, interpretarea literală a dispoziției în cauză, instanța de trimitere ridică problema interpretării termenului „permis de conducere”, care figurează la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126. Referindu-se în sens mai general la dificultățile lingvistice legate de alegerea termenilor utilizați în directiva menționată, aceasta subliniază în special că nu este cert că termenii „Führerschein” și „permis de conduire”, care figurează în versiunile în limbile germană și franceză ale directivei respective, desemnează numai documentul care dovedește existența dreptului de a conduce, iar termenii „Fahrerlaubnis” și „droit de conduire”, numai dreptul propriu-zis de a conduce.

37 Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 50 din concluzii, reiese totuși, în lumina termenilor utilizați în mai multe versiuni lingvistice ale articolului 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, precum versiunile în limba germană („Führerscheine”), în limba engleză („driving licences”), în limba cehă („ridičské průkazy”), în limba spaniolă („permisos de conducción”), în limba italiană („patenti di guida”), în limba neerlandeză („rijbewijzen”), în limba finlandeză („ajokortit”), în limba română („permisele de conducere”) sau în limba suedeză („Körkort”), că termenul „permis de conduire” care figurează în această dispoziție face referire la documentul care dovedește existența dreptului de a conduce.

38 În continuare, examinarea contextului în care se înscrie articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126 conduce la aceeași concluzie.

39 Astfel, această directivă instituie un model unic de permis de conducere comunitar, care este menit să înlocuiască diferitele permise de conducere existente în statele membre (Hotărârea din 26 aprilie 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punctul 40, și Hotărârea din 26 aprilie 2017, Popescu, C-632/15, EU:C:2017:303, punctul 36).

40 În această privință trebuie arătat, pe de o parte, că dispozițiile directivei respective conțin în special cerințe referitoare la forma, la conținutul, la caracteristicile fizice și la elementele de siguranță ale unui document care trebuie să dovedească, într-un mod standardizat și uniform, existența dreptului de a conduce, astfel cum a precizat avocatul general la punctul 51 din concluziile sale.

41 Astfel, articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2006/126 prevede că statele membre introduc un permis de conducere național, bazat pe modelul Uniunii din anexa I la directiva respectivă. Acest model prevede aspectul permisului de conducere menționat și cuprinde informațiile care trebuie să figureze în acesta. În ceea ce privește conținutul unui asemenea permis de conducere, articolul 5 alineatul (1) din Directiva 2006/126 prevede că acesta precizează condițiile în care conducătorul auto poate să conducă. Referitor la elementele de siguranță în vederea evitării riscurilor de falsificare, articolul 3 alineatul (2) din directiva respectivă coroborat cu anexa I la aceasta prevede în mod expres că materialul utilizat pentru permisul de conducere trebuie să fie protejat împotriva falsificării.

42 După cum a arătat avocatul general la punctul 53 din concluzii, reiese în special din anexa I la Directiva 91/439, care a precedat Directiva 2006/126, că dispozițiile acestei prime directive urmăreau de asemenea armonizarea documentului respectiv în sine.

43 Pe de altă parte, Directiva 2006/126 efectuează, astfel cum reiese din cuprinsul considerentului (8), o armonizare minimă a condițiilor în care este eliberat permisul de conducere prevăzut la articolul 1. Aceste condiții sunt definite în special la articolele 4 și 7 din această directivă și privesc printre altele vârsta minimă necesară, aptitudinea de a conduce, testele care trebuie promovate de candidat și reședința acestuia pe teritoriul statului membru care eliberează permisul.

44 Această armonizare a condițiilor de obținere a permisului de conducere urmărește, astfel cum a arătat avocatul general la punctele 58 și 59 din concluzii, în special să stabilească condițiile prealabile necesare recunoașterii reciproce a permisului menționat (a se vedea în acest sens Hotărârea din 28 noiembrie 1978, Choquet, 16/78, EU:C:1978:210, punctul 7).

45 În acest context, trebuie amintit că Curtea a considerat că articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126 impune statelor membre o obligație clară și precisă de recunoaștere reciprocă, fără nicio formalitate, a permiselor de conducere, care nu lasă nicio marjă de apreciere în ceea ce privește măsurile care trebuie adoptate pentru a i se conforma (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 martie 2012, Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, punctul 40, Hotărârea din 26 aprilie 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punctele 43 și 44, precum și Hotărârea din 23 aprilie 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punctul 45).

46 Aceasta a statuat în mod repetat că statului membru care a emis permisul îi revine obligația de a verifica dacă sunt îndeplinite condițiile minime impuse de dreptul Uniunii, în special cele referitoare la reședința obișnuită și la aptitudinea de a conduce, prevăzute la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 91/439, reluate acum la articolul 7 alineatul (1) din Directiva 2006/126, și, în consecință, dacă este justificată emiterea unui permis de conducere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 19 februarie 2009, Schwarz, C-321/07, EU:C:2009:104, punctul 76, și Hotărârea din 23 aprilie 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punctul 46).

47 Curtea a considerat în această privință că, din moment ce autoritățile unui stat membru au emis un permis de conducere în conformitate cu articolul 1 alineatul (1) din Directiva 2006/126, celelalte state membre nu au dreptul să verifice respectarea condițiilor de emitere prevăzute de această directivă, deținerea unui permis de conducere emis de un stat membru trebuind considerată ca reprezentând dovada că, la momentul la care i-a fost emis permisul, titularul acestuia îndeplinea condițiile menționate (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 aprilie 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punctele 46 și 47, precum și Hotărârea din 23 aprilie 2015, Aykul, C-260/13, EU:C:2015:257, punctul 47).

48 În lumina acestei jurisprudențe și a interpretării literale a articolului 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, precum și a economiei generale a directivei menționate, reiese astfel că această dispoziție, care prevede recunoașterea reciprocă a „permiselor de conducere”, se referă la permisele de conducere ca documente care dovedesc existența unui drept de a conduce, eliberate în conformitate cu dispozițiile directivei respective. Singura rezervă în această privință se referă la permisele de conducere eliberate de statele membre anterior intrării în vigoare a articolului 1 alineatul (1) din directiva menționată, respectiv, în temeiul articolului 16 din aceasta, înainte de 19 ianuarie 2013, și pentru care articolul 13 din Directiva 2006/126 vizează reglementarea chestiunii echivalării între drepturile dobândite înainte de punerea în aplicare a acestei directive și diferitele categorii de permise de conducere definite de directiva menționată (a se vedea în acest sens Hotărârea din 26 aprilie 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punctul 41, precum și Hotărârea din 26 aprilie 2017, Popescu, C-632/15, EU:C:2017:303, punctul 37).

49 Rezultă că recunoașterea dreptului de a conduce dobândit într-un stat membru nu este prevăzută ca atare de Directiva 2006/126, întrucât această recunoaștere este numai consecința recunoașterii reciproce a permiselor de conducere, instituită prin această directivă.

50 Așa cum au arătat în special guvernele neerlandez și polonez în observațiile scrise, această interpretare a Directivei 2006/126 este susținută, în sfârșit, având în vedere obiectivele urmărite de această directivă.

51 Astfel, după cum rezultă din cuprinsul considerentului (2), Directiva 2006/126 are ca obiectiv să contribuie la îmbunătățirea siguranței rutiere și să faciliteze libera circulație a persoanelor care își stabilesc reședința într-un stat membru, altul decât statul care a eliberat permisul. În plus, reiese din cuprinsul considerentelor (3) și (4) ale directivei respective că aceasta urmărește în mod expres să soluționeze și să evite problemele de transparență pentru cetățeni, forțele polițienești și administrațiile care răspund de gestionarea permiselor de conducere, precum și falsificarea permiselor de conducere, care rezultă din coexistența unor norme diferite în diverse state membre și din circulația a peste 110 modele diferite de permise de conducere în Uniune. Directiva menționată urmărește astfel, după cum s-a arătat la punctul 39 din prezenta hotărâre, să stabilească, pe termen lung, un model de permis de conducere unic pentru toate statele membre, ale cărui condiții minime de eliberare sunt armonizate de aceeași directivă și care ar înlocui diferitele permise de conducere existente în statele membre, eliminând astfel treptat recunoașterea dovezilor naționale ale aptitudinii de a conduce.

52 Or, a impune unui stat membru recunoașterea unor certificate eliberate de un alt stat membru, precum CEPC în discuție în litigiul principal, care nu îndeplinesc cerințele impuse de Directiva 2006/126 și nu constituie nici unul dintre permisele de conducere a căror echivalență cu categoriile stabilite la articolul 4 din directiva menționată este prevăzută la articolul 13 din aceasta ar fi contrar acestor

diferite obiective, chiar dacă titularii certificatelor respective ar îndeplini, în statul lor membru de reședință, condițiile de eliberare a unui permis de conducere în sensul articolului 1 alineatul (1) din directiva menționată și ar fi dobândit dreptul de a conduce pe teritoriul acestui din urmă stat. Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 56 din concluzii, ar contraveni în mod vădit finalității Directivei 2006/126, care constă în introducerea unui permis de conducere standardizat care să permită o identificare ușoară și imediată de orice autoritate, pe întreg teritoriul Uniunii, ca această directivă să fie interpretată în sensul că obligă un stat membru să recunoască documente diferite și, dacă este cazul, provizorii, emise de un alt stat membru pentru a dovedi existența dreptului de a conduce.

53 Astfel, valabilitatea unor asemenea certificate eliberate de un stat membru ar putea fi cu greu controlată de autoritățile competente ale unui alt stat membru, ceea ce ar putea crește riscul de fraudă.

54 Rezultă că refuzul unui stat membru de a recunoaște un document care să dovedească existența unui drept de a conduce eliberat de un alt stat membru, în cazul în care acest document, precum CEPC în discuție în litigiul principal, nu îndeplinește cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126, nu este contrar articolului 2 alineatul (1) din această directivă.

55 Or, un astfel de refuz trebuie apreciat numai în lumina acestei din urmă dispoziții, iar nu a articolelor 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE, invocate de asemenea în prima și în a doua întrebare.

56 Astfel, trebuie amintit că, în conformitate cu o jurisprudență constantă a Curții, orice măsură națională într-un domeniu care a făcut obiectul unei armonizări exhaustive la nivelul Uniunii Europene trebuie să fie apreciată în raport cu dispozițiile acestei măsuri de armonizare, iar nu cu dispozițiile din dreptul primar (Hotărârea din 12 noiembrie 2015, Visnapuu, C-198/14, EU:C:2015:751, punctul 40 și jurisprudența citată).

57 Or, în speță, deși este adevărat că Directiva 2006/126 nu prevede decât un nivel minim de armonizare a dispozițiilor naționale privind cerințele pentru eliberarea unui permis de conducere (a se vedea în acest sens Hotărârea din 1 martie 2012, Akyüz, C-467/10, EU:C:2012:112, punctul 53), această directivă efectuează, în schimb, o armonizare exhaustivă a documentelor ce dovedesc existența unui drept de a conduce, care trebuie recunoscute de statele membre în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din aceasta.

58 Pe de altă parte, astfel cum a subliniat Comisia, trebuie să se constate că, deși Directiva 2006/126 stabilește cerințele minime pentru eliberarea permiselor de conducere, aceasta nu reglementează procedura administrativă de eliberare a acestor permise de conducere. Este astfel de competența statelor membre să stabilească procedura respectivă, în special să stabilească data la care permisul de conducere trebuie eliberat candidatului care a îndeplinit aceste cerințe minime.

59 Or, instanța de trimitere pare să considere că refuzul unui stat membru de a recunoaște dreptul de a conduce obținut într-un alt stat membru care nu poate fi dovedit printr-un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de directiva menționată ar putea constitui o discriminare pe motiv de reședință, interzisă de dreptul Uniunii.

60 Potrivit instanței de trimitere, existența unor diferențe între procedurile administrative ale statelor membre care reglementează eliberarea permiselor de conducere conforme cu astfel de cerințe ar putea avea drept consecință, precum în cauza principală, faptul că unei persoane care îndeplinește condițiile prevăzute de Directiva 2006/126 pentru a obține dreptul de a conduce în statul său membru de reședință i se acordă un permis conform cu cerințele menționate anterior numai după expirarea unei perioade de tranziție în cursul căreia aceasta deține doar un certificat temporar și limitat teritorial, în

timp ce persoanelor care au reședința în alte state membre și îndeplinesc de asemenea condițiile respective li se acordă un astfel de permis de conducere imediat după promovarea probei practice de conducere.

61 În această privință și contrar a ceea ce pare să considere instanța menționată, chiar în împrejurări în care există, între statele membre, o divergență în procedura de eliberare a permiselor de conducere, refuzul unui stat membru de a recunoaște un document eliberat de un alt stat membru și destinat să dovedească dreptul de a conduce, precum CEPC în discuție în litigiul principal, atunci când acest document nu îndeplinește cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126, nu este de natură să aducă atingere nici principiului general al nediscriminării consacrat la articolul 18 TFUE, nici dreptului la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, recunoscut cetățenilor Uniunii la articolul 21 TFUE, și nici libertăților fundamentale garantate la articolele 45, 49 și 56 TFUE.

62 Astfel, diferența de tratament între candidații la obținerea permisului de conducere care au reședința în Germania și în Franța, care rezultă din faptul că, potrivit informațiilor furnizate de instanța de trimitere, candidații la obținerea permisului de conducere care au reședința în Germania primesc în principiu un permis de conducere în acest stat membru imediat după promovarea probei practice de conducere, în timp ce candidații la obținerea permisului de conducere care au reședința în Franța sunt, ca regulă generală, supuși unei perioade tranzitorii în cursul căreia dețin numai un certificat provizoriu și limitat teritorial care dovedește dreptul lor de a conduce, înainte de a li se elibera un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126, nu rezultă din practici discriminatorii în niciunul dintre aceste state membre, ci este consecința existenței unor norme diferite de procedură administrativă în statele membre respective, într-un context nearmonizat (a se vedea prin analogie Hotărârea din 12 iulie 2005, Schempp, C-403/03, EU:C:2005:446, punctul 45, și Hotărârea din 29 noiembrie 2011, National Grid Indus, C-371/10, EU:C:2011:785, punctul 62). Așa cum s-a arătat la punctele 43, 44 și 57 din prezenta hotărâre, în stadiul actual al dreptului Uniunii, Directiva 2006/126 prevede numai o armonizare minimă a anumitor condiții materiale în care este eliberat permisul de conducere prevăzut la articolul 1 din aceasta.

63 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la prima și la a doua întrebare că articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, precum și articolele 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări a unui stat membru în temeiul căreia acest stat membru poate refuza recunoașterea unui certificat eliberat într-un alt stat membru, care atestă existența unui drept de conducere al titularului său, atunci când acest certificat nu îndeplinește cerințele pentru modelul de permis de conducere prevăzut de această directivă, chiar în ipoteza în care condițiile impuse de directiva menționată pentru eliberarea unui permis de conducere sunt îndeplinite de titularul certificatului respectiv.

Cu privire la a treia și la a patra întrebare

64 Prin intermediul celei de a treia și al celei de a patra întrebări, care trebuie analizate împreună, instanța de trimitere solicită în esență să se stabilească dacă articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126 și articolele 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE trebuie interpretate în sensul că se opun ca un stat membru să impună o sancțiune penală sau o sancțiune administrativă unei persoane care, deși a îndeplinit condițiile de eliberare a unui permis de conducere prevăzute de această directivă, conduce un autovehicul pe teritoriul său fără a deține un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de directiva menționată și care, în așteptarea eliberării unui astfel de permis de conducere de un alt stat membru, poate dovedi existența dreptului său de a conduce dobândit în acel alt stat membru numai printr-un certificat temporar eliberat de acesta.

65 Astfel cum a arătat avocatul general la punctul 64 din concluzii, Directiva 2006/126 nu conține nicio dispoziție referitoare la eventualele sancțiuni pentru lipsa dreptului de a conduce sau pentru neprezentarea unui permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de directiva menționată sau a unui alt tip de document justificativ al acestui drept.

66 În această privință, trebuie să se arate că directiva menționată nu prevede nici norme referitoare la obligația conducătorilor auto de a deține asupra lor un permis de conducere eliberat în conformitate cu cerințele prevăzute de directiva respectivă.

67 Pe de altă parte, obligația de recunoaștere reciprocă a permiselor de conducere prevăzută la articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126 nu exclude ca statele membre să poată impune sancțiuni conducătorilor auto care nu sunt în măsură să prezinte autorităților competente un permis de conducere eliberat în conformitate cu cerințele menționate, care să dovedească dreptul lor de a conduce.

68 Rezultă că, în absența unei reglementări a Uniunii în materie, statele membre rămân, în principiu, competente să sancționeze încălcarea obligației de a prezenta un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126, pe care o pot impune persoanelor care conduc un autovehicul pe teritoriul lor (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 februarie 1996, Skanavi și Chryssanthakopoulos, C-193/94, EU:C:1996:70, punctul 36, precum și Hotărârea din 29 octombrie 1998, Awoyemi, C-230/97, EU:C:1998:521, punctul 25).

69 Cu toate acestea, statele membre nu pot să prevadă, în materie, o sancțiune care ar aduce atingere dreptului la libera circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, conferit cetățenilor Uniunii prin articolul 21 TFUE și a cărui exercitare urmărește să o faciliteze Directiva 2006/126 (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 februarie 1996, Skanavi și Chryssanthakopoulos, C-193/94, EU:C:1996:70, punctul 36, Hotărârea din 29 octombrie 1998, Awoyemi, C-230/97, EU:C:1998:521, punctul 26, precum și Hotărârea din 26 aprilie 2012, Hofmann, C-419/10, EU:C:2012:240, punctul 77), sau libertăților fundamentale garantate la articolele 45, 49 și 56 TFUE.

70 În ceea ce privește articolul 18 TFUE, vizat de asemenea de instanța de trimitere, trebuie să se amintească faptul că această dispoziție, care consacră principiul nediscriminării pe motiv de cetățenie sau de naționalitate, nu are vocație de a se aplica în mod autonom decât în situațiile reglementate de dreptul Uniunii pentru care Tratatul FUE nu prevede norme specifice de nediscriminare (a se vedea în acest sens Hotărârea din 12 mai 1998, Gilly, C-336/96, EU:C:1998:221, punctul 37, precum și Hotărârea din 18 iulie 2017, Erzberger, C-566/15, EU:C:2017:562, punctul 25).

71 În speță, întrucât decizia de trimitere nu precizează motivele pentru care I se afla în Germania, este de competența instanței de trimitere să stabilească dacă exercitarea uneia dintre libertățile fundamentale, garantate la articolele 45, 49 și 56 TFUE și care pun în aplicare principiul nediscriminării, ar putea fi afectată de impunerea unei sancțiuni împotriva lui I.

72 În caz contrar, în măsura în care I pare a fi cetățean al Uniunii, aspect a cărui verificare revine de asemenea instanței de trimitere, reiese în orice caz că, deplasându-se din Franța în Germania, această persoană și-a exercitat, în calitatea sa de cetățean al Uniunii, dreptul la liberă circulație în Uniune, garantat la articolul 21 TFUE.

73 Reiese totuși din decizia de trimitere, precum și din răspunsul la prima și la a doua întrebare că, în speță, spre deosebire de persoanele urmărite în cauza în care s-a pronunțat Hotărârea din 29 februarie 1996, Skanavi și Chryssanthakopoulos (C-193/94, EU:C:1996:70), I, deși avea dreptul de a conduce în Franța, nu beneficia la data faptelor în discuție în litigiul principal, cel puțin în temeiul dreptului Uniunii, de un astfel de drept în celelalte state membre, pe care autoritățile din aceste state membre ar fi fost obligate să îl recunoască în conformitate cu articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126,

întrucât persoana interesată nu deținea, la data respectivă, un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de această directivă și care dovedea că aceasta îndeplinea condițiile prevăzute de directiva respectivă. În plus, din decizia de trimitere reiese că CEPC care îi fusese eliberat în Franța este valabil numai pe teritoriul francez.

74 Prin urmare, nu este contrar articolelor 21, 45, 49 și 56 TFUE ca unui conducător auto, precum I, care nu are dreptul de a conduce vehicule în Germania să i se impună o sancțiune în acest stat membru.

75 Totuși, este important ca sancțiunea impusă să nu fie disproporționată în raport cu gravitatea faptelor în discuție în litigiul principal (a se vedea în acest sens Hotărârea din 29 februarie 1996, Skanavi și Chryssanthakopoulos, C-193/94, EU:C:1996:70, punctele 36 și 38).

76 Or, trebuie să se constate că fapta de a conduce un vehicul pe teritoriul unui stat membru având un drept de a conduce acordat într-un alt stat membru, dar fără a deține încă un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126 pare a fi mult mai puțin reprobabilă decât fapta de a conduce un vehicul pe teritoriul unui stat membru fără a avea dreptul de a conduce, în special având în vedere obiectivul directivei menționate, astfel cum a fost amintit la punctul 51 din prezenta hotărâre, care este acela de a contribui la îmbunătățirea siguranței rutiere.

77 Prin urmare, faptul că un stat membru impune unui conducător auto, precum I, care a obținut dreptul de a conduce într-un alt stat membru, dar căruia încă nu i s-a eliberat un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126, o sancțiune severă, de natură penală sau administrativă, cum ar fi pedeapsa cu închisoarea sau o amendă în cuantum ridicat, ar fi disproporționat în raport cu gravitatea faptelor în cauză și ar aduce atingere dreptului acestui conducător auto la liberă circulație și ședere pe teritoriul statelor membre, conferit cetățenilor Uniunii prin articolul 21 TFUE, sau libertăților fundamentale garantate la articolele 45, 49 și 56 TFUE. În schimb, nu ar fi disproporționată aplicarea unei sancțiuni ușoare, precum o amendă administrativă într-un cuantum rezonabil.

78 Revine astfel instanței de trimitere sarcina de a lua în considerare, în cadrul aprecierii gravității infracțiunii săvârșite de I și a severității sancțiunii care trebuie să i se aplice, ca eventuală circumstanță atenuantă, faptul că I a obținut dreptul de a conduce în Franța, atestat de existența CEPC, care, astfel cum a arătat însăși această instanță, va fi în principiu schimbat înainte de expirarea sa, la cererea persoanei interesate, cu un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126. Această instanță ar trebui de asemenea să examineze, în contextul analizei sale, care este pericolul real pentru siguranța rutieră prezentat de I pe teritoriul german.

79 Având în vedere ansamblul considerațiilor care precedă, trebuie să se răspundă la a treia și la a patra întrebare că articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, precum și articolele 21, 45, 49 și 56 TFUE trebuie interpretate în sensul că nu se opun ca un stat membru să impună o sancțiune unei persoane care, deși îndeplinește condițiile de eliberare a unui permis de conducere prevăzute de această directivă, conduce un autovehicul pe teritoriul său fără a deține un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de directiva menționată și care, în așteptarea eliberării unui astfel de permis de conducere de către un alt stat membru, poate dovedi existența dreptului său de a conduce dobândit în acel alt stat membru numai printr-un certificat temporar eliberat de acesta, cu condiția ca această sancțiune să nu fie disproporționată în raport cu gravitatea faptelor în discuție. Revine în această privință instanței de trimitere sarcina de a lua în considerare, în cadrul aprecierii gravității infracțiunii săvârșite de persoana vizată și a severității sancțiunii care trebuie să i se aplice, ca eventuală circumstanță atenuantă, faptul că persoana vizată a obținut dreptul de a conduce într-un alt stat membru, atestat de existența unui certificat eliberat de acest alt stat membru și care va fi în principiu schimbat înainte de expirarea sa, la cererea persoanei interesate, cu un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere

prevăzut de Directiva 2006/126. Această instanță trebuie de asemenea să examineze, în contextul analizei sale, care este pericolul real pentru siguranța rutieră prezentat de persoana interesată pe teritoriul său.

Cu privire la cheltuielile de judecată

80 Întrucât, în privința părților din litigiul principal, procedura are caracterul unui incident survenit la instanța de trimitere, este de competența acesteia să se pronunțe cu privire la cheltuielile de judecată. Cheltuielile efectuate pentru a prezenta observații Curții, altele decât cele ale părților menționate, nu pot face obiectul unei rambursări.

Pentru aceste motive, Curtea (Camera a doua) declară:

1) **Articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 20 decembrie 2006 privind permisele de conducere, precum și articolele 18, 21, 45, 49 și 56 TFUE trebuie interpretate în sensul că nu se opun unei reglementări a unui stat membru în temeiul căreia acest stat membru poate refuza recunoașterea unui certificat eliberat într-un alt stat membru, care atestă existența unui drept de conducere al titularului său, atunci când acest certificat nu îndeplinește cerințele pentru modelul de permis de conducere prevăzut de această directivă, chiar în ipoteza în care condițiile impuse de directiva menționată pentru eliberarea unui permis de conducere sunt îndeplinite de titularul certificatului respectiv.**

2) **Articolul 2 alineatul (1) din Directiva 2006/126, precum și articolele 21, 45, 49 și 56 TFUE trebuie interpretate în sensul că nu se opun ca un stat membru să impună o sancțiune unei persoane care, deși îndeplinește condițiile de eliberare a unui permis de conducere prevăzute de această directivă, conduce un autovehicul pe teritoriul său fără a deține un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de directiva menționată și care, în așteptarea eliberării unui astfel de permis de conducere de către un alt stat membru, poate dovedi existența dreptului său de a conduce dobândit în acel alt stat membru numai printr-un certificat temporar eliberat de acesta, cu condiția ca această sancțiune să nu fie disproporționată în raport cu gravitatea faptelor în discuție. Revine în această privință instanței de trimitere sarcina de a lua în considerare, în cadrul aprecierii gravității infracțiunii săvârșite de persoana vizată și a severității sancțiunii care trebuie să i se aplice, ca eventuală circumstanță atenuantă, faptul că persoana vizată a obținut dreptul de a conduce într-un alt stat membru, atestat de existența unui certificat eliberat de acest alt stat membru și care va fi în principiu schimbat înainte de expirarea sa, la cererea persoanei interesate, cu un permis de conducere în conformitate cu cerințele modelului de permis de conducere prevăzut de Directiva 2006/126. Această instanță trebuie de asemenea să examineze, în contextul analizei sale, care este pericolul real pentru siguranța rutieră prezentat de persoana interesată pe teritoriul său.**

Semnături